

Adatokra alapozott fejlesztés az Orvosi Képző Klinikán

Prof. Dr. Maurovich Horvat Pál

AZ MTA DOKTORA, IGAZGATÓ, TANSZÉKVEZETŐ EGYETEMI TANÁR
ORVOSI KÉPZŐ KLINIKA, SEMMELWEIS EGYETEM

SEMMELWEIS
EGYETEM 1769

Vezérfonal

- Bevezetés
- AI a gerinctörések detektálásában
- AI a tüdőrák diagnosztikában
- PCD-CT – UHR szív képalkotás és spektrális radiomika

Mesterséges intelligencia

MESTRESÉGES INTELLIGENCIA

Olyan számítógépes program, melynek célja az emberi intelligenciához hasonlóan érzékelni, reagálni, cselekedni és alkalmazkodni

1950

GÉPI TANULÁS

Algoritmusok, amelyek mintázatokat, szabályszerűségeket próbálnak azonosítani nagy adathalmazokban és teljesítményük javul a tanulóadat-bázisok méretével

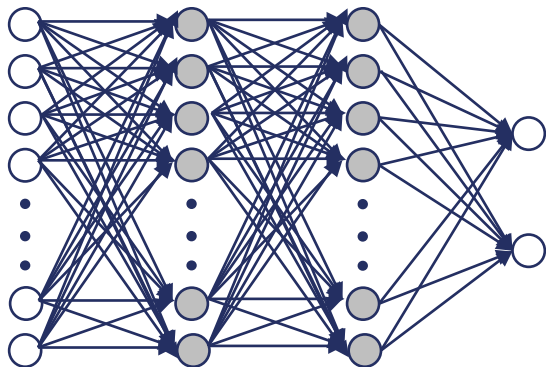
1980

MÉLY TANULÁS

A gépi tanulás altípusa, többrétegű neurális hálókkal, amelyek igen nagy mennyiségű adaton tanulnak

2010

Mély tanulás – deep learning

Bemeneti réteg

Rejtett réteg

Rejtett réteg

Kimeneti réteg

- Sok ezer összekötött egyenlet rendszer (regressziós modell)
- komplex (nem lineáris) összefüggések azonosítására képes

Osztályozás, detekció és körülhatárolás

osztályozás

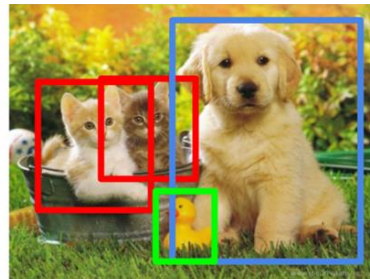
CAT

osztályozás
+lokalizáció

CAT

detekció

CAT, DOG, DUCK

körülhatárolás

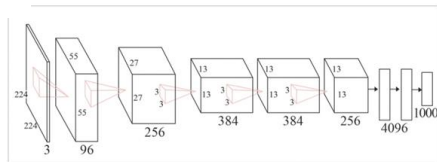
CAT, DOG, DUCK

egy eltérés

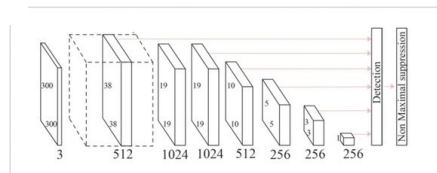
több eltérés

Különböző felhasználások eltérő hálózati architektúrákat igényelnek

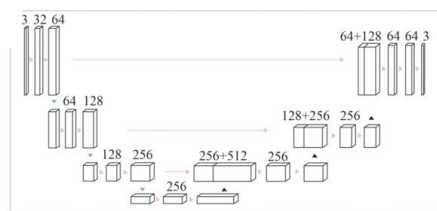
osztályozás

detekció

körülhatárolás

Vezérfonal

- Bevezetés
- AI a gerinctörések detektálásában
- AI a tüdőrák diagnosztikában
- PCD-CT – UHR szív képalkotás és spektrális radiomika

A projekt célja

- GINOP- 2.2.1-18-2020-00029
- **Mélytanuláson alapuló gerinctörés azonosítás**
  - Incidentális gerinctörések azonosítására és szűrésére alkalmas, önálló piaci termék kifejlesztése
  - Egy központi szerveren futó alkalmazás, mely képes fogadni a kórházi rendszerben keletkezett képalkotó vizsgálatok eredményeit
  - Pozitív eredménykor a rendszer értesíti az adott vizsgálatot kérő orvost és terápiás javaslattal segíti.

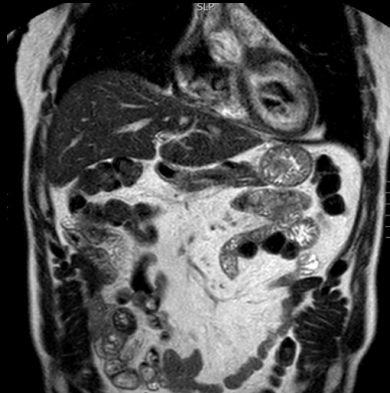
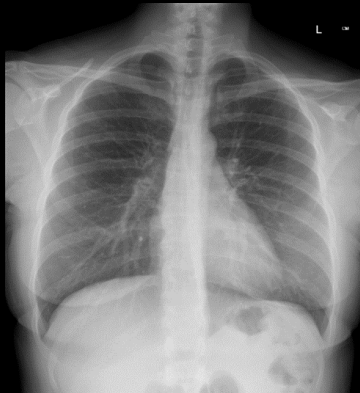
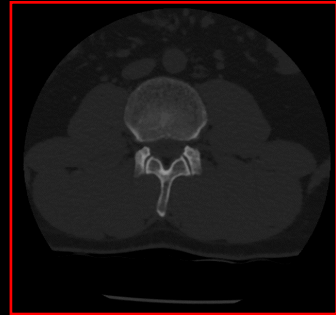
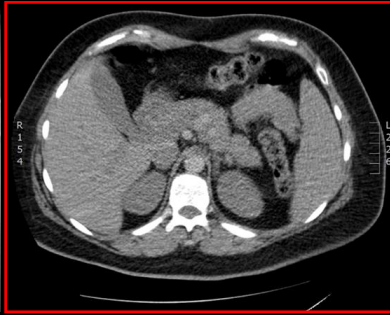
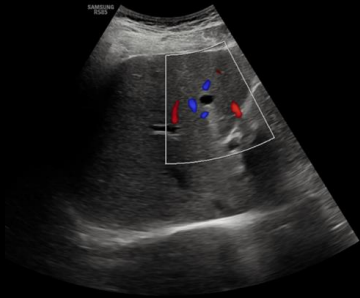

A Traumatológiai Tanszék, az Orvosi Képalkotó Klinika, és a Neumann Medical Kft. együttműködése.

- Több, mint **4 ezer** traumás, gerinc sérült beteg CT vizsgálata
- Több, mint **2 ezer** rutin CT felvétel az OKK képanyagából
- Több, mint **ezer** PET-CT CT felvétel az OKK képanyagából

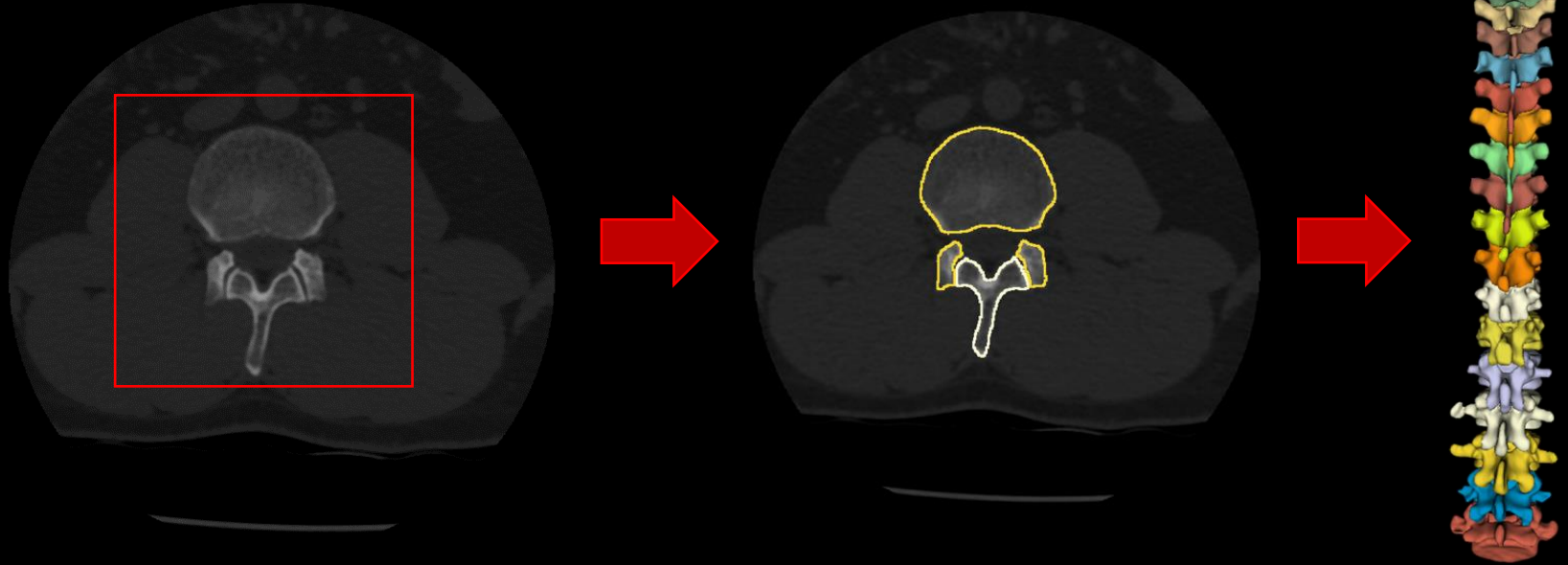
Gerinctörés diagnosztika – 1. lépés

CT felvétel felismerésének megtanítása

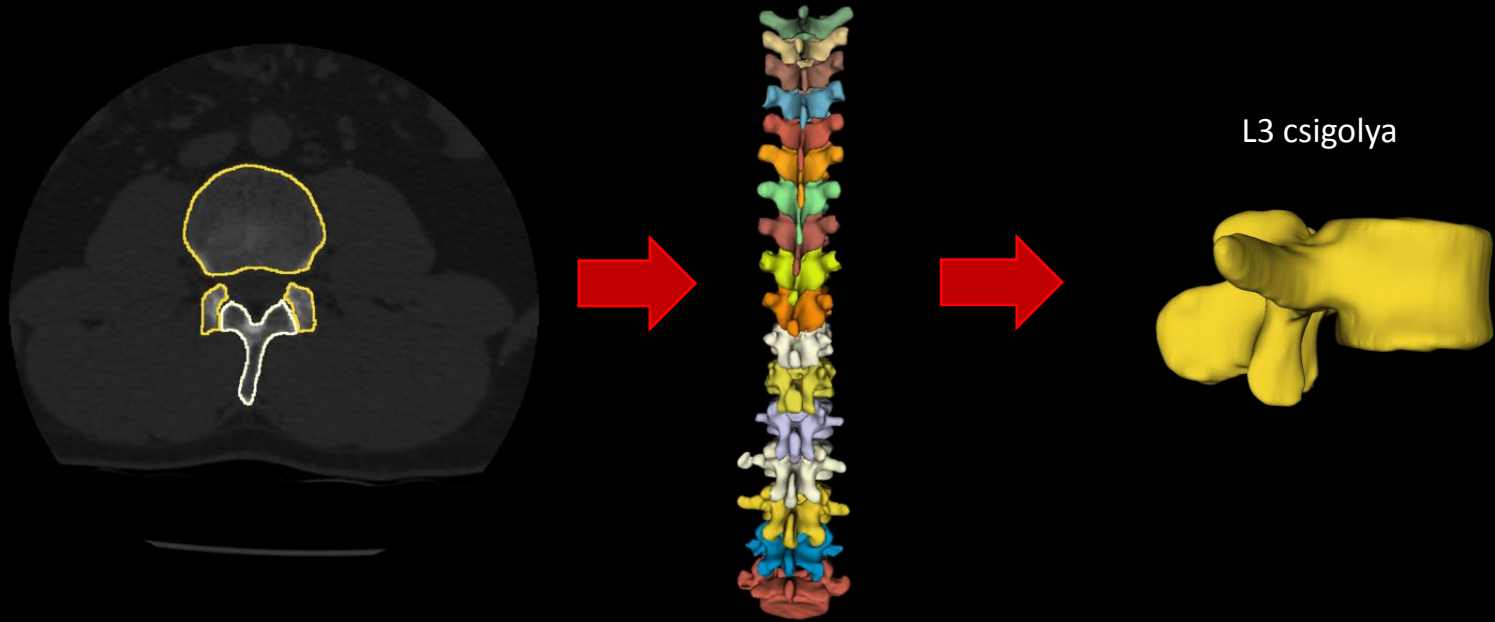
Gerinctörés diagnosztika – 2. lépés

Gerincoszlop felismerésének megtanítása

Gerinctörés diagnosztika – 3. lépés

Az egyes csigolyák felismerésének megtanítása

Gerinctörés diagnosztika – 4. lépés

A csigolyák elemzése és kiértékelése

L3 csigolya

Degeneratív eltérés?
Osteoporosis?
Spondilolysthesis?
Lítikus? Sclerotikus eltérés?

Törés?

Törés

Nincs törés

Új törés

Régi törés

Automatikus
leletgenerálás

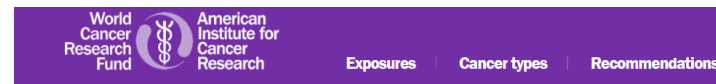
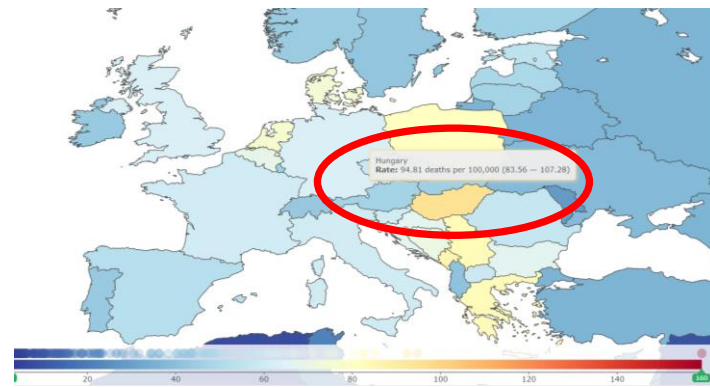
GENERE adatbázis

Vezérfonal

- Bevezetés
- AI a gerinctörések detektálásában
- AI a tüdőrák diagnosztikában
- PCD-CT – UHR szív képalkotás és spektrális radiomika

Háttér

- A tüdőrák az egyik **vezető halálok** Magyarországon
- Európán belül **Magyarországon a legmagasabb halálozási ráta** (94,81/100ezer fő)
- A kor szerint standardizált tüdőrák előfordulás **Magyarországon a legmagasabb** világviszonylatban (56,7/100ezer fő)
- A tüdőrák **ötéves túlélési aránya** az I. stádiumban diagnosztizálva 55-75%, míg a IV. stádiumban már csak 2-13%

Lung cancer rates: both sexes

Hungary had the highest rate of lung cancer in 2018, followed by Serbia.

Rank	Country	Age-standardised rate per 100,000
1	Hungary	56.7
2	Serbia	49.8
3	New Caledonia (France)	42.3
4	Greece	40.5
5	French Polynesia	39.8
6	Montenegro	39.7
7	Belgium	39.0
8	Guam	37.9
9	Turkey	36.9
10	Denmark	36.6

A projekt célja

- **Mélytanuláson alapuló tüdőrák azonosítás**
  - Mellkas CT tüdőrák szűrés segítése
  - Daganatos és egészséges tüdőszövetet mutató esetek elkülönítése
  - Malignus tumorok detektálása
  - Tumorok térfogatának pontos kijelölése és utánkövetése
- A neurális háló tanítása 7500 db szegmentált tumoros felvételen

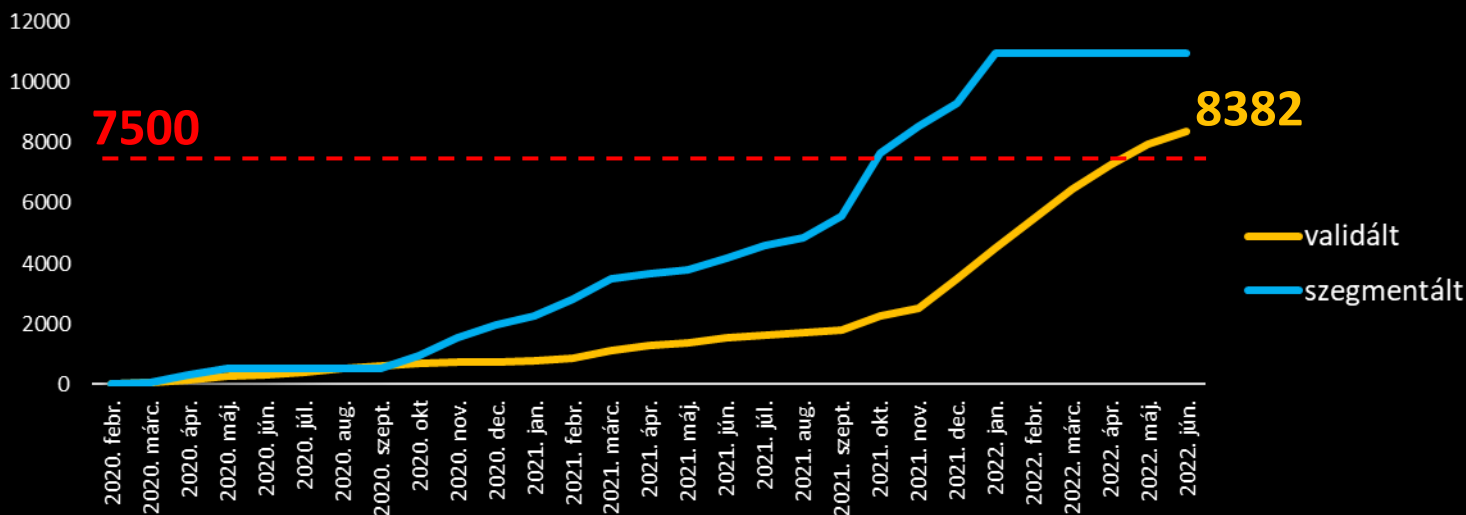
Szegmentált felvételek száma

- Semmelweis: 879 db szegmentált CT felvétel
- Miskolc: 4005 db
- Salgótarján: 1735 db
- Nyíregyháza: 909 db
- Szolnok: 598 db
- Baja: 190 db
- Balassagyarmat: 67 db

Összesen 8382 db szegmentált felvétel!

Szegmentált felvételek száma

Összes szegmentált és validált felvétel száma

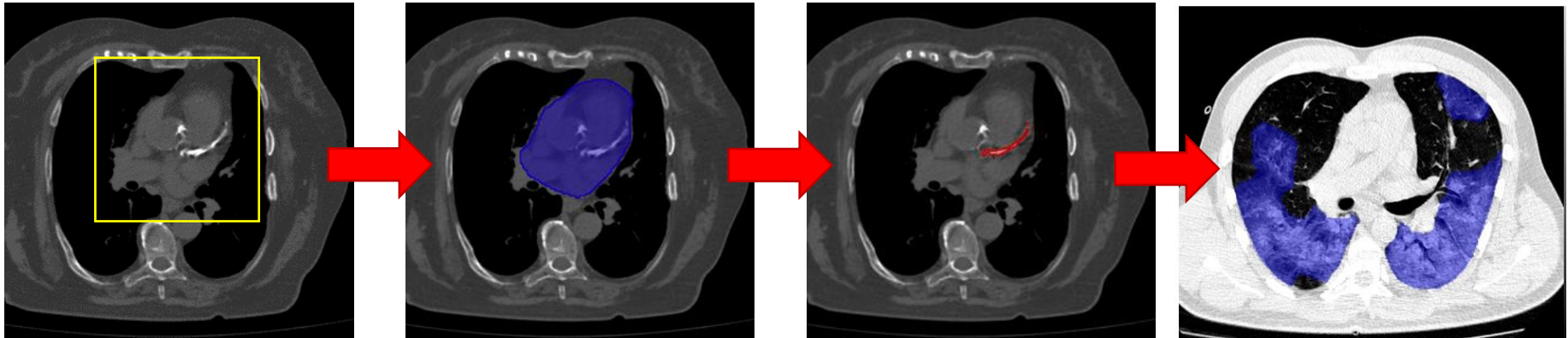
Low dose CT szűrés

- A legutóbbi EU-s ajánlások támogatják a mellkas **CT tüdőszűrő** célzattal történő alkalmazását a nagy rizikóval rendelkező betegeknél
- Lényegesen **megnövelheti** a radiológusok terhelését
- Megoldást jelenthet a **mesterséges intelligenciára épülő diagnosztikai platformunk**

Átfogó mellkasdiagnosztika és COVID-19 rizikóstratifikáció

- DeepCAC algoritmus (Harvard) továbbfejlesztése
- Szív területének szegmentálása
- Koszorúér plakkok azonosítása szegmentálása
- Több mint 2 ezer COVID-os és ezer nem COVID-os eset gyűjtése

Vezérfonal

- Bevezetés
- AI a gerinctörések detektálásában
- AI a tüdőrák diagnosztikában
- PCD-CT – UHR szív képalkotás és spektrális radiomika

1998

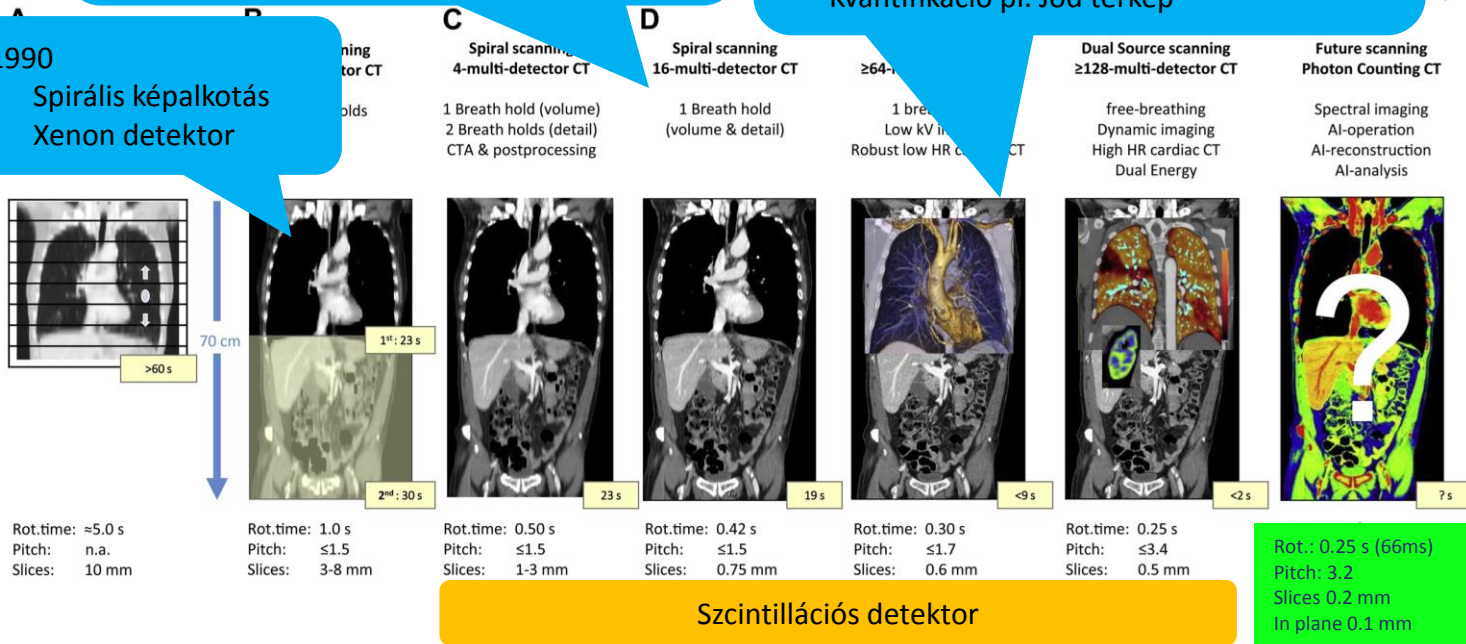
- Többszeletes képalkotás
- Jelentősen rövidebb vizsgálati idő
- Kisebb effektív dózis
- Kevesebb kontrasztanyag

2005

- Spektrális információ
- Funkcionális vizsgálatok
- Anyag differenciálás
- Kvantifikáció pl. Jód térkép

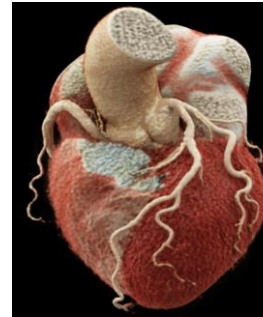
1990

- Spirális képalkotás
- Xenon detektor

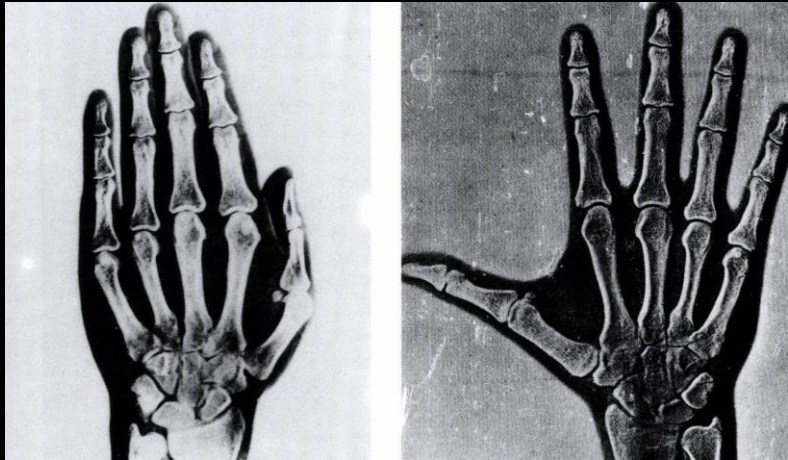

Ronald Booij *, Ricardo P.J. Budde, Marcel L. Dijkshoorn, Marcel van Straten, European Journal of Radiology, 2020

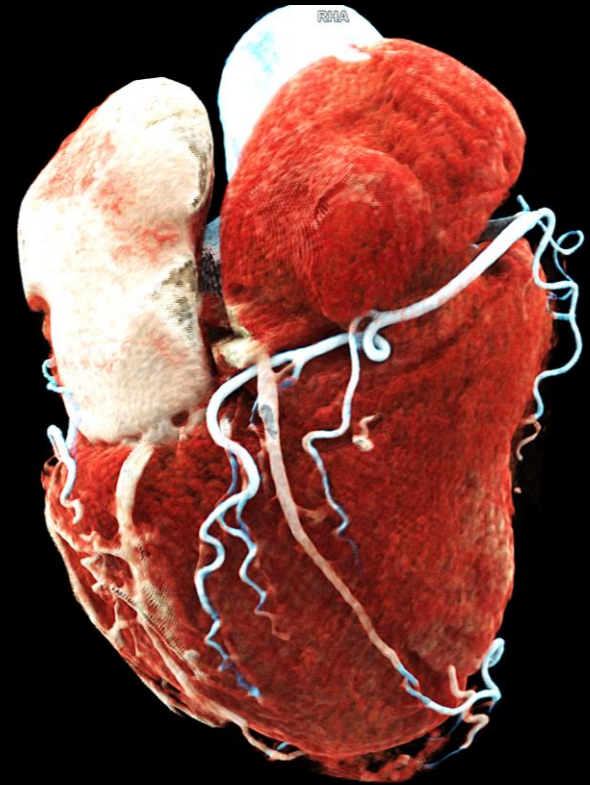
2021. november 30.

*“Alexander Béla doktort, késmárki orvost a vallás-
és közoktatásügyi miniszter az egyetem
kötelékében létesített orvosi kar központi
Röntgen- laboratóriumának vezetőjévé nevezte
ki” (Budapesti Orvosi Újság 1907: 964).*

plasztikus kézfelvétel
(Deutsches Röntgengesellschaft 1906)

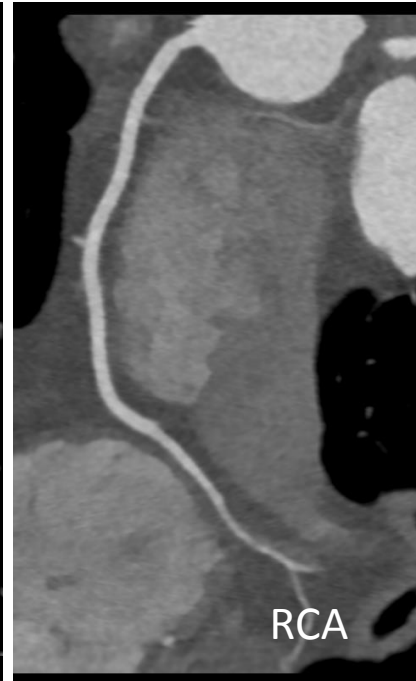
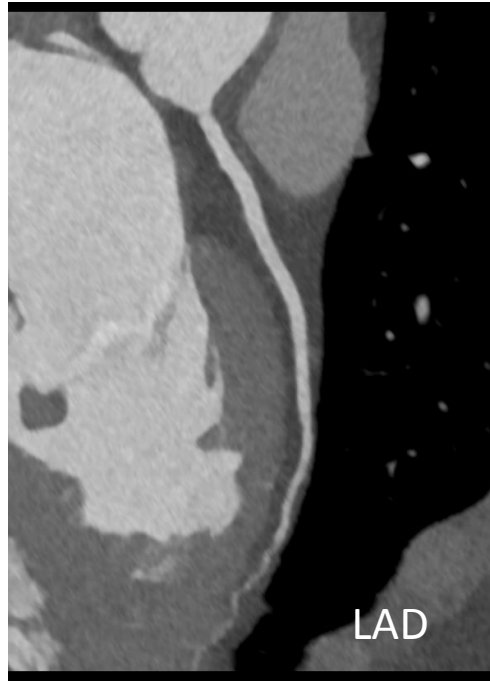
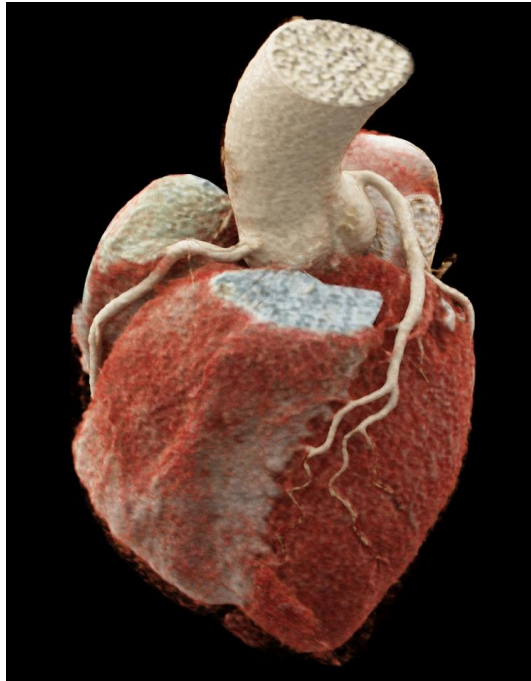

plasztikus szívfelvétel
(OKK 2022)

Submillisievert szív CT képalkotás - TurboFlash

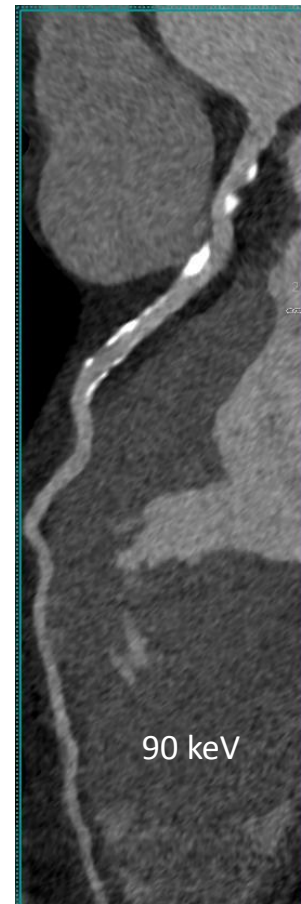
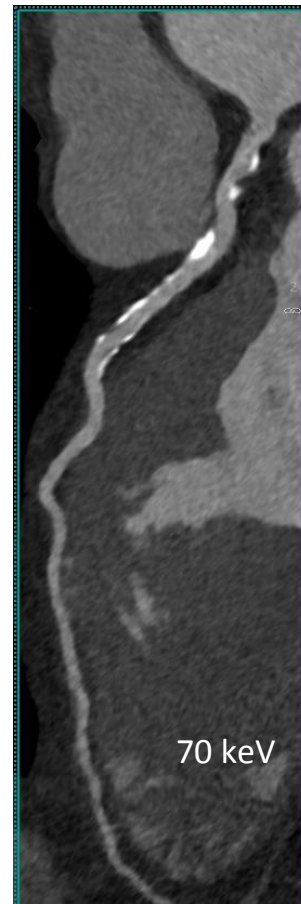
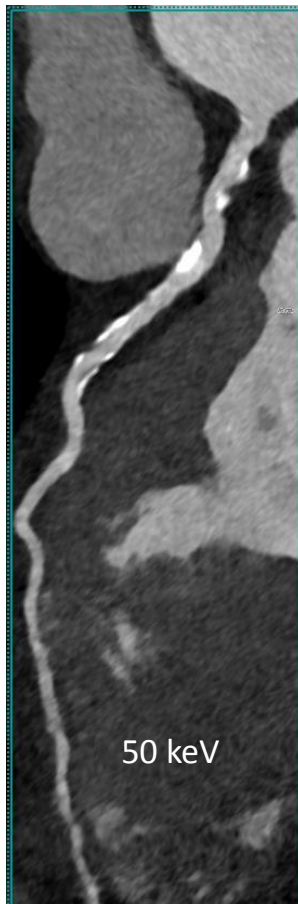

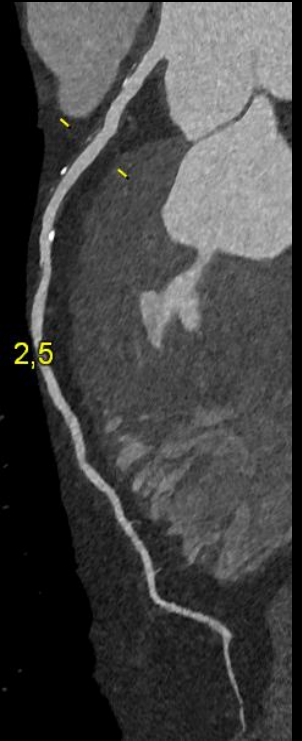
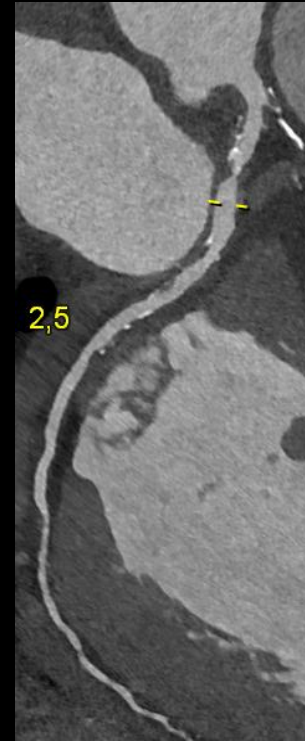
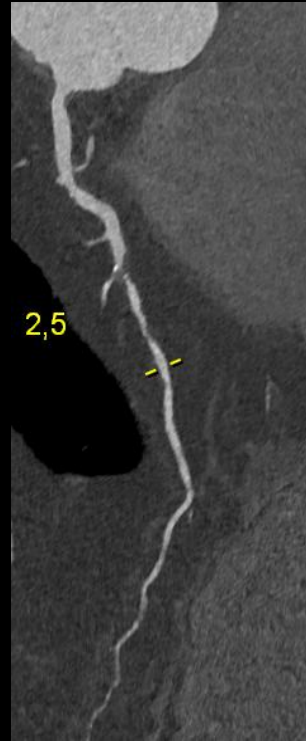
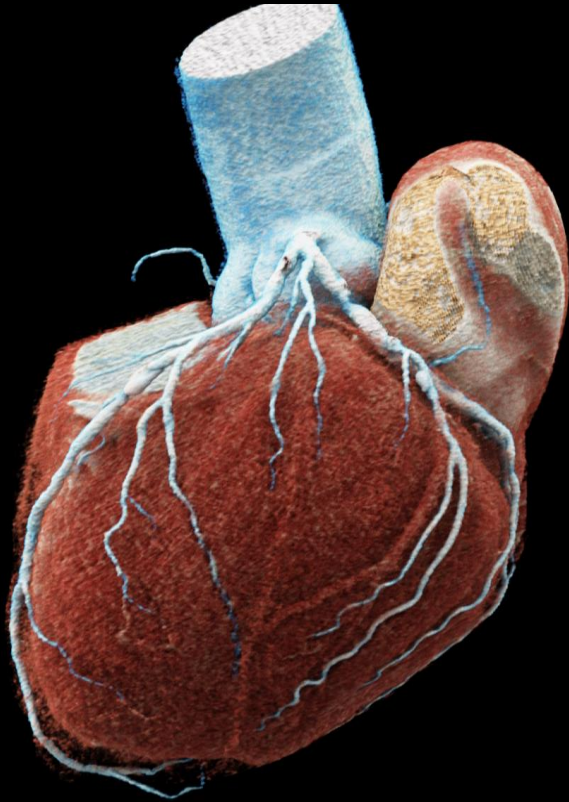
0.9 mSv, BMI 25 kg/m², 51/min Kernel: Bv40 Iteratív rekon: Q3, VMI: 55 keV

57 éves férfi, típusos mellkasi panaszok

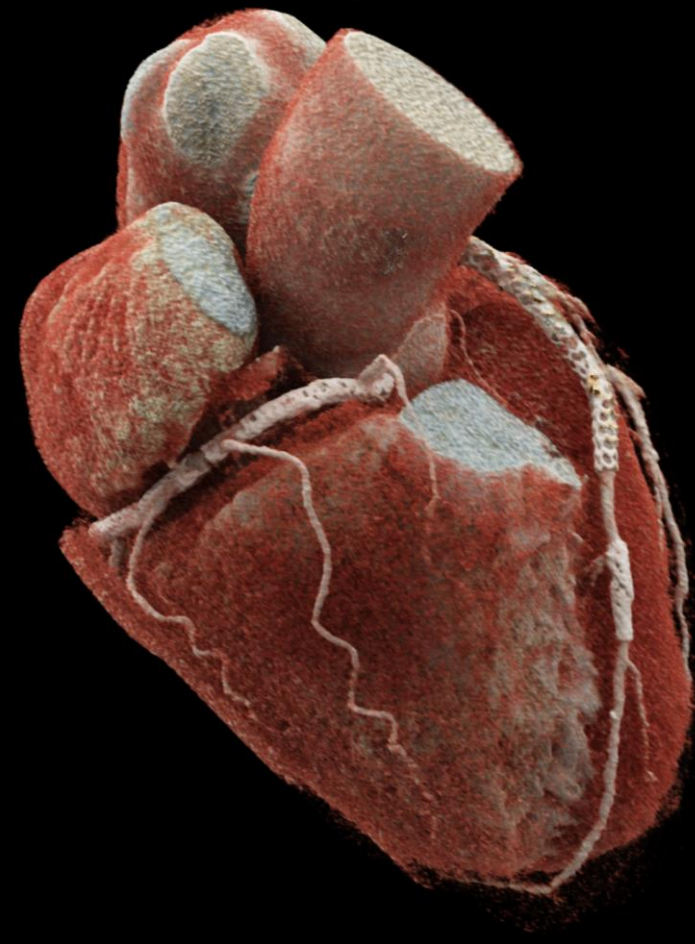
	CACS
LM	313
LAD	703
LCx	7
RCA	598
Total	1618

2.34 mSv

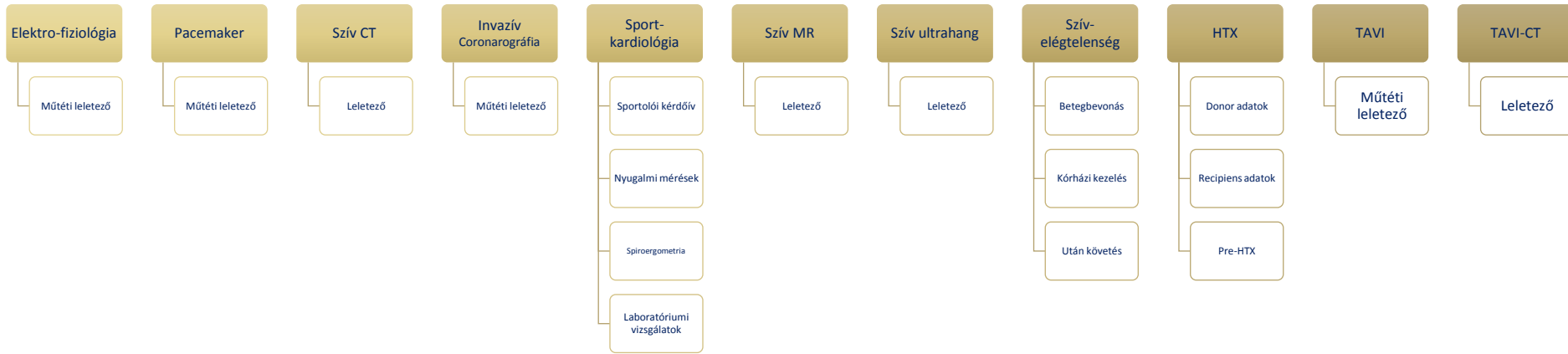

Naeotom Alpha, Photon-counting CT, Semmelweis University, Budapest, Hungary

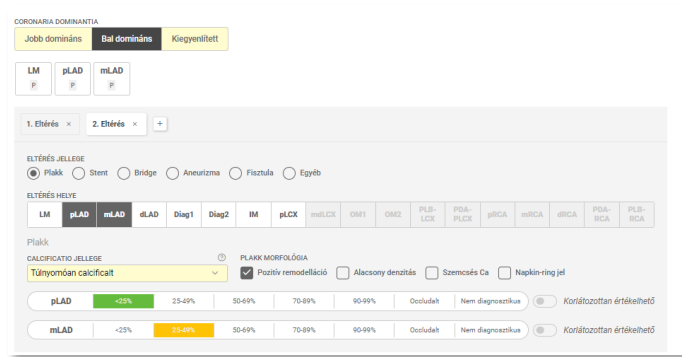
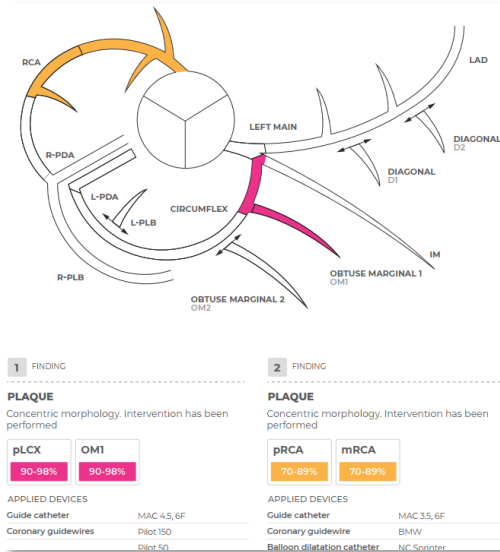

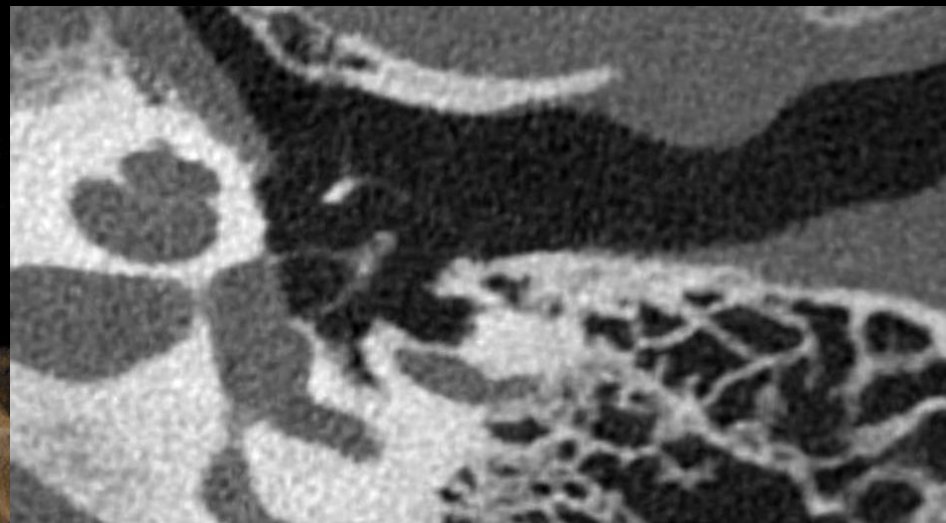
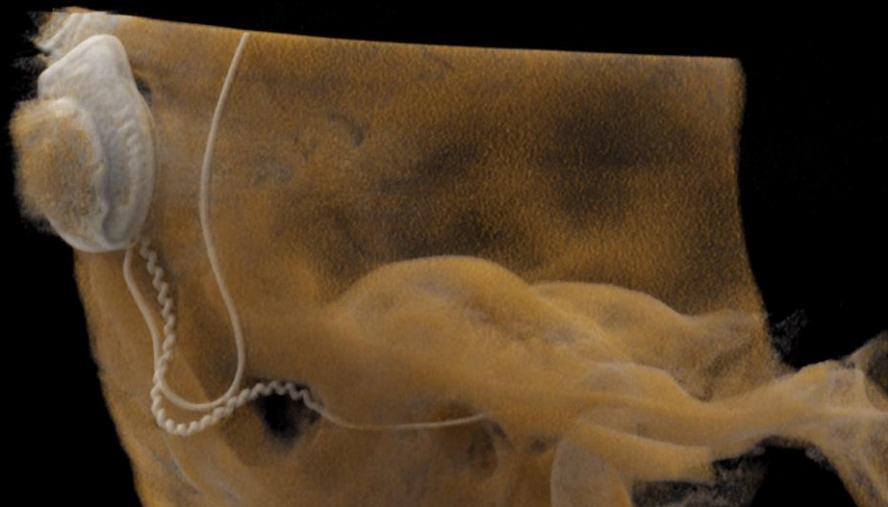
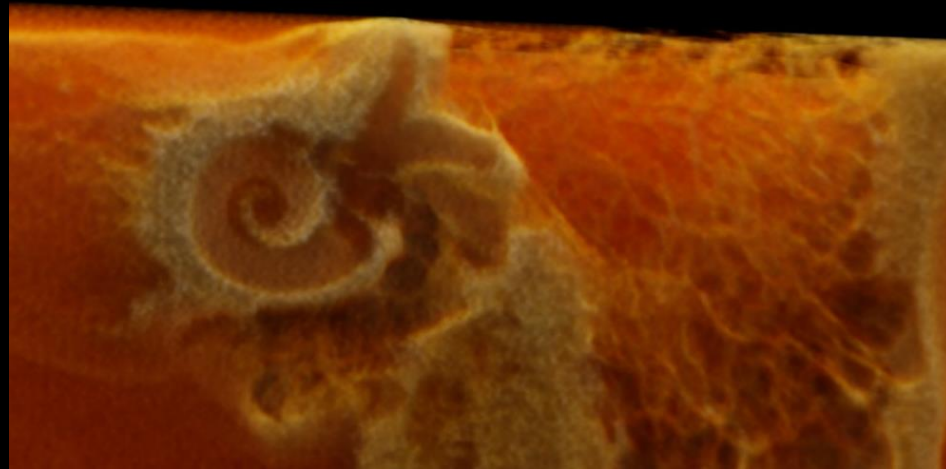
- 74 éves férfi
  - Típusos mellkasi fájdalom miatt a coronaria status tisztázása céljából vizsgáltuk
- Szeletvastagság: 0,2 mm
- 140 keV
- mAs: 52 mA
- tDLP: 323 mGycm

AXIS – Strukturált adatgyűjtő és leletező

AXIS – Strukturált adatgyűjtő és leletező

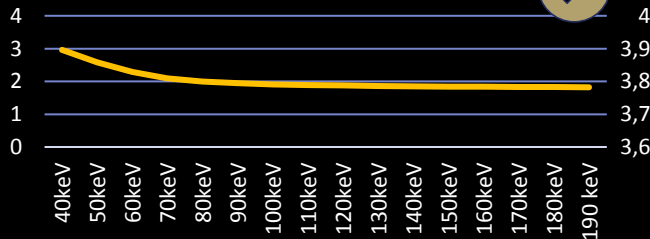
Köszönöm a figyelmet!

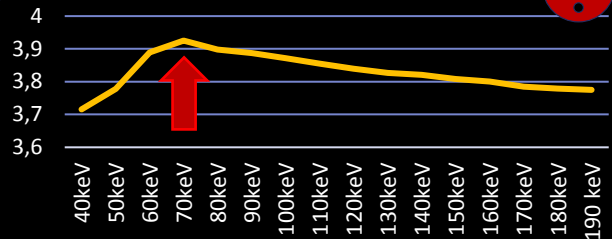
Spektrális radiomika

Egyedi szöveti tulajdonság?

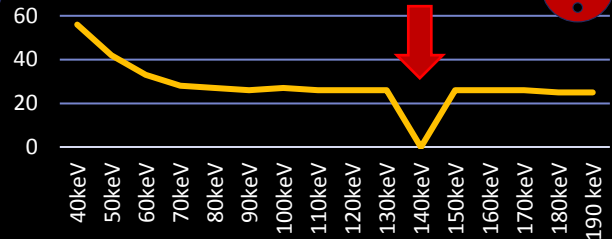
Entropy
(firstorder feature)

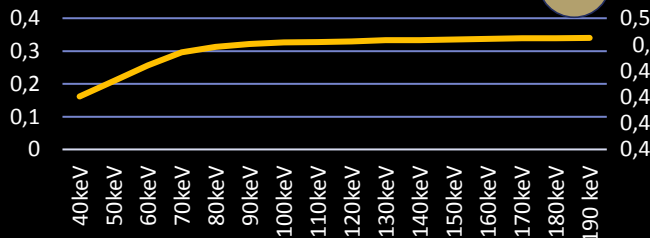
Kurtosis
(firstorder feature)

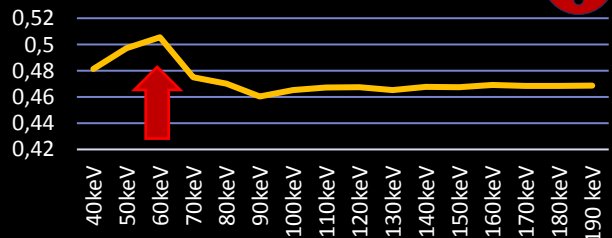
InterquartileRange
(firstorder feature)

Uniformity
(firstorder feature)

InverseVariance
(GLCM-based feature)

LargeDependenceHighGrayLevel
Emphasis (GLDM-based feature)

